

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Aco pride na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10.

1/2 leta . . . . . „ 5.—

1/4 „ . . . . . „ 2.50

Posamične številke stanje . . . . . 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročilne se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 88.

Vsa za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lurid.

Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriski Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petlit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin., vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

„Gospodarska zadruga“

Občni zbor.

Včeraj dopoldne je imela »Gospodarska zadruga« za Goriško okolico svoj redni letni občni zbor. Vselej, kadar kliče Zadruga svoje člane na svoje shode ali občne zборе, se odzove vabilu obilo članov. Tako je bil tudi včeraj dopoldne »pri Jerasu« ob južnem kolodvoru mal kmečki tabor strogo gospodarskega značaja. Zbralo se je do 300 kmetovalcev iz bližnje in oddaljene okolice.

Govori predsednik Ivan Mermolja.

Občni zbor je otvoril ob 10¹/₂ predsednik Gospodarske Zadruga Ivan Mermolja; naznani dnevi red, pozdravlja in se zahvaljuje za obilno udeležbo. Pri 40 članih je že sklepčen občni zbor, navzočih pa je do 300 članov. Cenjeni zborovalci! Vsem je znano, da je Gospodarska Zadruga življenjska potreba okoličanskega poljedelca. Znanе so vsem razmere pred ustanovitvijo Zadruga, znane vsem razmere ob času prodajanja krompirja. Na višku bi bila naša Zadruga, ako bi bili vsi jedini. Ali še se dobi take, ki spekulirajo na račun Zadruga, pridejo trgovci, ki zvišajo ceno, samo da dobi 1 krono pri kvintalu. Ti ljudje preslabo sodijo ali pa so hudobni. Dokler bo še kdo drugi pošiljal krompir v svet in ne samo Zadruga, naš boj ne bo izbojevan in škodo bomo še trpeli. Zadruga ima naslove trgovcev. Če drugi nimajo zaslonbe z blagom zadej, bi ne trgovali. Brez te trgovine bi izhajali. Ali delajo razdor med kmetovalci, borijo se proti Zadrugi in dobi se pohlepne in dobičkazeljne, ki pravijo, da dobijo več od trgovcev, zato niso v Zadrugi.

Napredek Gospodarske Zadruga.

Naj povem, kako se je Zadruga razvijala. Ustanovljena je bila leta 1909. Štela je 47 članov; prodalo se je 24 vagonov krompirja s povprečno ceno 6 K za K 15.820.73. Leta 1910. je bilo 84 članov, prodalo se je 100 vagonov krompirja, povprečna cena 7 K, za K 69.330. Leta 1911. je bilo 229 članov, prodalo se je 217 vagonov, povprečna cena 7 K 75, za K

169.266. Leta 1912. je bilo 348 članov, prodalo se je krompirja 404 vagon, povprečna cena 8 K 80, za K 393.191. Do danes je članov 401, 598 deležev po 10 K, jamstva 119.600 K. — Zadruga se viša in narašča. Pri številu 400 pa najbrž ostanemo.

Furlanski krompir.

V zimi so hoteli pristopiti k Zadrugi tudi Furlani, ali Italijani so se ustrašili in kričali so, da je izdajalec vsak Furlan, ako se druži s Slovencem. Upali smo, da se ne bodo dali zavesti. Ali prehvapili so jih in delovala bo Societa Agricola v konkurenco nam. Bodočnost pokaže, kakšen bo uspeh. Ko bodo furlanski kmetje videli pogrešek, spremenijo svoje sedanje mnenje.

Promet. — Rezervni fond.

Še mesec dni nas loči od trgovine krompirja. Posebno morem opozarjati, da izkazuje Zadruga velikanski promet in nasprotniki pravijo, da bi morala izkazati tudi velik dobiček. Sestavil se je odbor, ki je pregledal račune. Na člane zadruga ne smejo uplivati besede nasprotnikov. Vsaki, kdor želi pojasniti, naj pride v pisarno, da se prepriča o računu. Poprečna cena je poskočila od lani do letos za 1 K. Plačilo se določa po prodaji. Prav bi bilo, da bi Zadruga prišla tudi do rezervnega fonda. Če bi puščal vsak 1 od sto, bi se nabralo okoli 5000 na leto. V kratkih letih bi imela Zadruga močno premoženje.

Hlevski gnoj.

O delovanju Zadruga tekočega leta imam še poročati, da smo se pogodili za hlevski gnoj iz Trsta, prihaja en vagon vsak dan. Govorilo se je o avtomobilu, to takrat, ko je bil tu inženir radi avtomobilne vožnje po Brdih; ako bi se rabil avtomobil, bi stal gnoj do 3000 K na leto; ali v Trstu nočejo pogodbe za odstop gnoja v hlevu, marveč kadar imajo čas, vozijo na kolodvor s konji.

Poskovedja Mikuž

prečita bilanco. Iz števil posnemamo: **prometa je bilo 1.972.779.26 K. Čisti dobiček znaša K 785.63, v rezervni zalog uračunjeno K 1309.44; torej dobička K 2095.07.**

Mermolja:

Računi so bili razpoloženi članom na pogled 14 dni. Danes gre za odobritev ali

Roman starega gospoda.

Češki nap. J. S. Machar.

Prevel Arnošt Brilej.

(Dalje.)

»Ne bom pripovedoval na dolgo in široko,« je izjavil pripovedovalec, »sicer pa tudi ne vem mnogo o tem. Stvar je ta: Pred kakimi desetimi leti je spoznal gospod svetnik tako malo strgano dekletce, ki je ponujalo po gostilnah, mislim, redkvice. Rekel sem že, da je gospod svetnik zelo ljudomil in razen tega silno bogat. Dekletce se mu je priljubilo, bila je sirota, gospod svetnik jo je vzel k sebi. Prosim Vas, takemu gospodu je vseeno. Mesto da bi hranil psa ali papagaja, vzame raje otroka k sebi. Ljudomilost v pravem pomenu besede to sicer ni, dobro delanje je pa vendar. Samotna starost (ah, tega nisem povedal, da je gospod svetnik star samec brez rodbine in prijateljev), torej samotna starost dela človeka boječega. Hoče imeti koga pri sebi —
»Oženil naj bi se bil,« je omenil jeden poslušalec.

»Počakaj, ne moti me!« ga je pokaral pripovedovalec. »Vzel je torej deklico k sebi. To je egoizem, toda plemenit egoizem. Dekle je dobilo obleke, hodilo v šolo, se učilo igrati na glasovir, pozneje plesati, hodilo je s starim gospodom v koncerte, gledišče, na bale, skratka, kot bi bila njegova hči. Dobro; bila je stara menda osemnajst, devetnajst let, torej v tistem času in starosti, ko je prva želja vsakega dekleta: omožiti se. No, in kaj mislite?« se je obrnil pripovedovalec do nas.

»Omožil jo je, ji dal doto in je sedaj takorekoč ded,« je menil prvi.

»Ne, vzel jo je sam,« je odgovoril drugi malomarno.

Pripovedovalec je prikimal.

»Vzel jo je. Živita skupaj že dve leti.«

Tisti, ki je uganil konec te povesti, je zazehal zategnjeno.

»Tako sem slutil, to je vsakdanja in stara povest. In kaj se je zgodilo dalje?«

»Saj sem že povedal. Živita skupaj že dve leti in sta srečna,« je odgovoril pripovedovalec precej ozolovljen, morda zato, ker je njegova povest dosegla tako majhen uspeh pri poslušalcih.

odklonitev računov. Pregledovalci računov so bili Josip Lutman, Jos. Brajnik in A. Zavadlav, ki so sestavili zapisnik, da je vse v redu, le vreč manjka okoli 300. Bilo pa je vreč več slabih, katere se je moralo vreči proč, nekaj jih imajo člani. Ali če se jih nekaj poizgubi od 65.000, ni čuda. Vsakemu članu je na razpolago, da pregleda račune. Proti odobritvi računov se ne oglasi nihče. Računi za 1912. so torej odobreni.

Al. Brajnik

želi, da se v bodoče k vabilu k občnemu zboru vsakemu članu priloži tudi bilanča. Sprejeto.

Volitev nadzorstva.

Mermolja omeni, da oni, ki so pri Zadrugi zaposleni ob kupčiji s krompirjem, naj ne sprejmejo nadzorstva. Izvoljeni morajo biti v nadzorstvo oni, ki so prosti, oni, ki so zaposleni, pridejo lahko v krajne odbore. Ima več zaupanja oni, ki ni uposlen.

Izvolijo se člani nadzorstva.

Št. Andrež: Josip Lutman, št. 127, posestnik in mlinar, Josip Brajnik št. 229. — Vrtojba: Leopold Ferletič. — Št. Peter: Josip Trevižan št. 23. — Sovodnje: Anton Tomšič iz Škrlj št. 36. — Bilje-Orehovlje: Jos. Čuk iz Bilj št. 219. — Miren: Peter Ferfolja št. 105. — Podgora: Štefan Klavčič št. 75. — Kras (Vojščica, Kostanjevica, Opatjeselo): Anton Marušič, Lokvice. **Predsednik nadzorstva je v Št. Andrežu Josip Lutman št. 127.**

Krajni odbori.

Mermolja pojasni, da kjer je 20 članov, morejo imeti svoj krajni odbor. Voli se 3—10 članov. V pravilih so tudi razni odseki. Tako je bil vinarški odsek v Vrtojbi in posojilniški odsek. Ali krajni odbori naj bodo tudi posojilniški odseki. Sprejeto. S tem odpade osrednji posojilniški odsek. Izvoljeni so krajni odbori za Št. Andrež, Sovodnje, Vrtojba, Št. Peter, Podgora, Solkan, Bilje, Orehovlje, Kras.

Gledé vinarskega odseka pojasnuje predsednik, da Zadruga le posreduje, s čemur pa ni rečeno, da je s tem opuščena skrb za pridelovalce vina. V odseku so:

»To ni noben roman, nima pravega konca,« je ugovarjal zopet oni, »romani se dandanes končajo žalostno. Vsakdanji dogodek iz življenja in nič več.«

»Sicer pa, kdo ve, če ne bo imel krutega konca,« je menil drugi, »človek ne ve, kaj ga čaka jutri.«

»Dvomim, zelo dvomim,« je dejal zopet pripovedovalec, »živita skupaj izredno srečno. Ona ga skoro obožuje. Poljublja ga strastno in ga baje ne kliče drugače kot: očka.«

»Vrag veruj ženi,« je zamrmral zopet prvi in citiral verze neke pesmi:

— — — oči sanjave, gladko lice
in v sreč glupost ali laž.

»In zato torej daje tej žabi z ropotuljo desetico,« rečem jaz.

»Da, zato, baje je njegovi gospé čudovito podobna. Iz tega se lahko izprevidi, kako rad ima svojo soprogo.«

»Ta žaba prodaja ropotulje in nosi s seboj vedno le jedno. To je samo nekak način beračenja,« je menil neki igralec.

S tem je prešel pogovor v drug tir. Govorili smo o beračih, prestarjih, redkvičarkah, mandolatarijih, piskrovežih in o človeški bedi sploh . . .

III.

Pozneje sem se večkrat sešel s starijim gospodom v dotični krčmi. Razgovor z njim me je vedno zanimal. On je mnogo potoval, mnogo videl in znal je pripovedovati. Njegovo pripovedovanje pa ni obstojalo iz natančnega popisovanja te ali one dežele, zanimalo so ga le posameznosti, ki jih ne najdete v nobeni potopisni knjigi in so čestó dokaj smešne, a vedno začavne.

Da, to so bili prijetni večeri . . . Bilo je mraz. Zunaj je naletaval sneg ali pa je zmizovalo. V krčmi je vladala prijetna toplota, tobakov dim nam je ovijal glave in se kopičil pod stropom v sive oblake, kramljali smo, se smejala in odhajali domov zadovoljni . . .

Mraz je ponehal, dnevi so se daljšali, prišla je pomlad. Pojavile so se prve redkvičarke in dečki ter deklice z narcisi in vijolicami. Stari gošpod je vedno kupil šopek, ga zavil v tenek papir in ga vtaknil v gumbnico površnika, ki je visel pri zidu . . . To da gotovo svoji gospé, ko pride domov! sem si mislil . . .

(Pridé še.)

tem apehrati, da naj ostanejo vsi naši zvesti naši organizaciji. Kinečki stan je najvažnejši stan; brez organizacije ne uspeva. Glede vseh pridelkov treba organizacije. Ne poslušati hujšakcev. Držimo se skupaj, edinosti treba, in zadruga bo najmočnejši milijonar. Zahvalim se za vstranjanje. Če bo treba kakih novih sklepov, se skliče občni zbor. Če pelje oče na trg, ga ne bom vprašal, po čem bo prodal? Člani morajo zaupati v vodstvo. Ali ste vsi zadovoljni? (Brumat iz Mimna: Saj smo bili 30 let poprej, ko nismo nikoli vedeli za cenol) A. I. Brajnik hoče še nekaj pojasniti glede furlanskih kmetov in krompirja; Mermolja pojasni, da je Zadruga dobila odklonilno pismo in s tem je reč pri kraju.

Občni zbor je zaključen. Ura kaže dvanaest in pol.

Omeniti moramo, da je vladal na zborovanju red in mir in se je lepo stvarno ob splošni pozornosti razpravljalo o nalogah Zadruga in odobrilo nje dosedanje delovanje.

Kdo bo bodoči knez Albanije? — Izpraznitev Skadra. — Zavezniki in velesile. — Zavezniki med seboj. —

Knez Albanije.

Kolikokrat je bilo že stavljeno vprašanje: Kdo bo bodoči vladar te presrečne nove države Albanija imenovane? Sedaj čujemo z Dunaja, da sta se Avstrija in Italija zjedini podpirati kandidaturu kneza Wieda za albanskega vladarja. — Avstrija in Italija sta odločno proti kandidaturi Viljema Švedskega, ker je njegova žena Rusinja. Knez Wied je protestant. — V diplomatičnih krogih pričakujejo, da Rusija odločno nastopi proti kandidaturi kneza Wieda.

To vprašanje, kdo bo vladar Albanije, bo pač težko rešiti; mogoče težje, ko vsako drugo balkansko vprašanje.

Izpraznitev Skadra.

Cetinje 12. V smislu protokola, kateri so podpisali admirali mednarodnega brodogojstva in zastopnik Črnogore Plamenac, se izvrši izpraznitev Skadra do srede ob dveh popoldne.

Rim 12. Iz Skadra se poroča: Več oddelkov mednarodnega mornariškega deštaja se je snoči izkrcalo v pristanišču Medovi. Vojski so takoj odpotovali proti Skadru, kamor pridejo najbrže že noč. V sredo se izvrši slovesna izročitev Skadra.

O požaru v Skadru.

Uradno poročilo s Cetinja zatrjuje, da je pri požaru v Skadru pogorelo 174 hiš in ne toliko, kakor so poročali časopisi. Preiskava se nadaljuje. Aretiranih je bilo že 12 sumljivih oseb, nadaljne aretacije pa se še pričakujejo. Vojaškim oblastim se je posrečilo rešiti blago in denarno gotovino.

Zavezniki in velesile.

»Agence telegraphique bulgare« poroča 12. t. m. Danes dopoldne je bil izročen velevlastim odgovor zaveznikov na zad-

njo njih noto. Zavezniki izjavljajo v odgovoru, da so pripravljene prenehati s sovražnostmi in zopet izbrati London za mirovne konference, za katere določijo iste mirovne delegate ko na londonski konferenci izjavljajo, da vzamejo sporočilo velekapitana, da ne pripuščajo pri določanju albanskih mej in vprašanja Egejskih otokov nobenih rezerv, na znanje, izjavljajo pa, da smatrajo za neobhodno potrebno, izreči svoje interese na razpravi o teh vprašanjih, ki se tičejo njih lastnih življenjskih interesov.

Med zavezniki.

Sofija 12. Včeraj se je vršil pri Prastini hud spopad med bulgarskimi in grškimi četami. Tudi pri Elevteri so se Bulgari pred par dnevi spopadli z Grki. Kakor se zatrjuje v bulgarskih političnih krogih, so spopad zakrivilo Grki, ki so hoteli zasesti nekatere važnejše bulgarske strateške pozicije. Bulgarska vlada je po svojem poslaniku v Atenah takoj intervenirala.

V Atenah so se pričela med Bulgarsko in Grško pogajanja glede razdelitve novoposvojenega teritorija.

Carigrad 12. Pogajanja glede odhoda turških čet iz Albanije, so končana. Vojaštvo odpeljejo v domovino parniki »Otomanske paroplovne družbe«. Transportiranje se bo vršilo v enodnevnih presledkih.

Bulgari so Solun že popolnoma zapustili. Zadnji oddelki so odšli 11. t. m.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Grof Berchtold odstopi. — Oficijozna »Montagsrevue« poroča: Grof Berchtold namerava takoj po likvidaciji balkanske krize podati svojo demisijo. Vendar pa hoče podati svoj račun še pred delegacijskim zasedanjem, tako da njegov odstop pred sestankom delegacij, še ni aktualen.

Inozemstvo.

Nemško-francoska konferenca v Bernu. 11. t. m. se je vršila nemško francoska konferenca za dosego sporazuma med obema državama. Konferenca se je udeležilo 185 francoskih poslancev in senatorjev, dočim se je od nemške strani udeležilo konference 33 socialistov in naprednjakov. Sprejeta je bila resolucija, ki najostreje obsoja hujškanje na vojno med obema državama. Resolucija dalje naglašja, da imata oba naroda resno voljo za sporazum in zahteva, naj se krediti za mornarico in armado restringirajo in vsvari posebna pogodba, glasom katere naj bi se vsi spori med obema narodoma predlagali vedno v razsodišče haaškemu mirovnemu sodišču. Resolucija konečno naglašja, da je neobhodno potrebno zblížanje obeh narodov, ker je le na ta način mogoče postaviti trden temelj za obranitev evropskega miru in bi se s tem ublažile tudi napetosti med ostalimi velesilami. Nasvetuje, naj se ustanovi permanenten francosko-nemški komite.

skrbne gospodarje. Okrog kočje je ležalo še precej snega, ampak vendar ne toliko, kot zadnjič, da bi vrh droga sedeli, na katerem je pritrjena kašipotna tablica, razen če si bi vsaj nojeve noge izposodili.

Od kočje proti vrhu je šlo čisto dobro, če se že sme tako govoriti, kadar se vsako toliko časa človek pogrezne, če že ne z obema hkratu, pa vsaj z eno nogo do pasu v sneg, ampak planinci so po večini z vsem zadovoljni, tudi če se do ramen pogreznejo; resnica je pa, da naši krplici niso prišli do tega, da bi svojo zmoglost ta dan pokazali.

Proti vrhu je bil sneg zmiraj bolj ugoden za hojo, tako da nismo rabili od kočje do vrha več kakor 1½ ure. — Na strmini proti sedlu so stopinje držale imenitno, tako da je bil cepin za takrat skoraj popolnoma odrešen svojega, dostikrat neobhodno potrebnega dela.

Na vrhu smo došli ravno o poldan, kjer nas je obšla naša najljubeznivejša prijateljica, megla, ter resnici na ljubo se ji more priznati, da nam je tudi ves čas našega bivanja, na vrhu zvesta ostala, za

Domače vesti.

Umrl je v Maria Enzersdorfu pri Dunaju g. Jakob Pukl, veleposestnik, častni ud raznih slov. društev na Dunaju, znan slovenski rodoljub. Dosegel je starost 64 let. Pokojni Pukl je dobro znan zlasti slov. dijakom, ki so študirali na Dunaju; bil je dijaštvu velik dobrotnik. Zato ga je tudi Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju imenovalo za svojega častnega člana. Pokojni Pukl je bil nadporočnik ali je izstopil iz vojaške službe in se posvetil delu na veleposestvu pri Konjicah in v Maria Enzersdorfu. Mnogo je storil tudi za razna društva in družabno življenje med Slovenci na Dunaju. Pogreb je bil v nedeljo; udeležilo se ga je obilo dunajskih Slovencev. Časten je njegov spomin.

Binkoštna praznika sta potekla: prvi dan v dežju, drugi ob oblačnem vremenu ali k sreči brez dežja. V Gorici je bilo v praznike videti več tujcev.

Pevske vaje za moški in za ženski zbor »Pevskega in glasb. društva« odpadajo do prihodnjega naznanila v »Soči«.

Izpraševalna komisija za ljudske in meščanske šole je vsposobila sledeče kandidate: a) iz francoščine: Odinea cont. de Ferra (z odl.); Domeneghinis Tuna, Ciulich Maria, Hensen Friderika, Klatzer Ottilija, Meyer Marta, Sonntag Marija; b) iz angleščine: Gertscher Th.; c) za ljudske šole s slov. uč. jezikom: Birska Josipina, Brajda Karmela, Brezavšček Avguštin, Cigoj Pavla, Gröbning Adolf, Hrast Marija, Kafazura Maks, Molar Franja, Mungherli Ana, Petrič Olga, Toroš Josip, Trobiš Josip, Vouk Karol; d) z nem. in slov. uč. jezikom: Marušič Valburga (z odl.), Novak Ana, Rober Ana, Šafarič Franc, Trdan Roza, Vavpotič Franciška; e) z italijanskim uč. jezikom: Bernardis Zofija, Bortolotti Lucija, de Bosizio Karolina, Coos Ana, Delneri Valerija, Valentinuzzi Ana; f) za meščanske šole: Jager Ana, Marega Marija I. skupno z ital. uč. jez. Wrtek Karl II. skup. z nem. uč. jez.

Izpiti na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici. — 1. Izpiti za otroške vrtnarice začnejo dne 9., za ženska ročna dela pa 16. junija ob 8. predpoldne. Pravilno kolektivane prošnje s prilogami je vložiti do 30. maja t. l. — 2. Pismeni izpiti zrelosti se bodo vršili od 2.—6. junija. 3. Glede sprejemnih izpitol za prvi tečaj pride posebno naznanilo. — Opomba: Slavna uredništva drugih časopisov so v interesu občinstva vljudno naprošena, da ponatisnejo te vrstice. Ravnateljstvo c. kr. ženskega učiteljsku v Gorici, dne 13. maja 1913.

Veselica Čitalnice na Blančah. — To je bilo življenja včeraj popoldne in zvečer pri Fonu na Solkanski cesti. Čutil si se na čisti jugoslovanski zemlji, obdan od barv jugoslovanske zastave in v krajih, ki nosijo slavo južnih Slovanov. Od vseh strani, iz mesta in z dežele, so prihiteji ljudje k veselici, katero je priredilo obrambno društvo »Čitalnica na Blančah.« Velikega pomena je to društvo, potreba je narekovala, da je stopilo življenje, in to potrebo je uvaževalo naše občinstvo v obilni meri ter prihitelo na veselico, da podpre društvo, da mu da pomoči, materijalne in moralne, v izpolnjevanje prevze-

kar ji bodi na tem mestu izrečena naša primerna zahvala.

Prej smo napravili načrt iti po grebenu na Rodico (1964 m) in od tam šele dol v Podmelec ozir. Grahovo, a s to preklicano megle se ni splačalo pripraviti, ker planinci se smatrajo vendar za nekoliko bolj pametne od nje, zato smo tudi mi odjenjali, seveda s primernim protestom. — Na vrhu smo ostali celo uro; med tem smo pridno kuhali na ognjiščih, a babje pšeno je prav prijetno nabijalo na aluminijeve pokrove, da je bilo slišati kakor bobnanje pri kakem mirozovu. Ob 1. smo odšli proti Podbrdu; kar je bilo mogoče smo porabili na južno stran že nekoliko redke plasti snega za drčanje. Točno ob 2. smo že bili v Podbrdu, tako da smo rabili z vrha Črne Prsti do Podbrda ravno 1 uro. To seveda ni za vse planince predpisano, tudi za nas ne vedno, ampak hoteli smo videti, v kolikem času se da ta pot napraviti, zato ni potreba teči, ampak vsaj klafterske korake se mora delati. Ob 4.44 smo bili zopet v Gorici. Snegogazec št. 2.

tih dolžnosti. Društvo je pokazalo z nastopom pevcev in z igro, da ima v sebi dobro moč življenja, gmotni uspeh pa je tak, da je zagotovljeno dobro delovanje društva. Kar trlo se je občinstva okoli in okoli, veselo razpoloženje je plalo med našimi ljudmi, zabava je bila lepa, svirala je Kojščanska godba in mladina se je zavrtela na plesnem odru. Tik ob mestnem pomeriju, samo par korakov izven mesta se je vršila veselica in ne daleč od državnega kolodvora, od koder veje sapa germanstva, katero pa moramo ustaviti. Tako lepo vspele veselice zapira sapo in zapre jo lahko naše dobro obrambno delo, pri katerem obilo pomaga dobro društvo, kakoršno je Čitalnica na Blančah. — Beležiti moramo tudi, da je gostilničarka gospa Fonova goste dobro postregla. Lep popoldan in lep večer je bil in prizanesti so nam tudi oblaki, ki so prejšnji dan iztlesli toliko mokrote na zemljo in so tudi včeraj grozili, ali se vzdržali, da se je veselica nemoteno vršila. — Z.

Iluminacija. — V soboto zvečer je bilo središče goriškega mesta z malimi izjemami iluminirano v spomin, da je z milanskim ediktom cesarja Konstantina pred 16. stoletjem »slavil križ Kristusov zmago nad paganstvom,« kakor je bilo čitati v pozivih za iluminacijo. Zvečer je svirala po mestu Salezijanska godba.

11. lovski bataljon v Gradišču ob Soči je proslavil včeraj na slovesen način stoletnico svojega obstanka. Bataljon se je proslavil na raznih bojnih poljih, zlasti v Italiji. Prišli so k proslavi visoki civilni in vojaški dostojanstveniki: namestnik Hohenlohe, bivši minister Schönauich, poveljnik 3. zboru Leitner, general Scotti itd. Oberstlajtnant Fras je imel nagovor, v katerem je slavil hrabre čine bataljona. Bila je slovesna maša, banket, veselica. Svirala je vojaška godba iz Gorice. Med mašo se je pojavil nad Mercaduzzom vojaški aeroplan iz Gorice.

Samomor 17 letnega urarskega pomočnika. — V trgovini urarja in zlatarja g. Aleksandra Ambrožiča v Gorici je bil zaposlen 17 letni Hinko Jekler z Bleda. Sinoči ob 7¼ se je fant v spalni sobi Ambrožičevi v stanovanju na Korsu v ploslju, kjer je nastanjena glavna pošta, ustrelil z revolverjem in ostal na licu mesta mrtev. V rokah je držal košček papirja, ki je osmojen od strela, na katerem je zapisano: »Ustrelil sem se zaradi tega, ker sem se zameril sestri od tiste, ki je pri Vokulatu in me nemara več videti. Via Coronini št. 4.« Jekler si je dal dva strela, da bi bil bolj gotov smrti. Revolver je last gospodarja. Ustrelil se je Jekler — radi nesrečne ljubezni. Zaljubljen je bil v 17 letno Anico Pertot v Koroninjevi ulici, delavko v Stračicah. Dekle ga, kakor se vidi iz njegovih besed, ni maralo; zato se je ustrelil. Truplo Jeklerjevo so prenesli takoj sinoči v mrtvašnico. Jekler baže ni bil popolnoma normalen ter je bil zadnje dneve zmešan, kakor se pravi: brez glave.

Upravi bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici je nakazal dež. odbor znesek 3784 K na račun bolniških stroškov za I. četrtletje 1913.

Upravi umobolnice v Sv. Danijelu (Italija) je nakazal dež. odbor znesek 558 ital. lir za bolniške stroške naših deželanov meseca marca 1913. V isti namen upravi umobolnice v Sottoselva znesek 4304/48 ital. lir za I. četrtletje 1913.

Kufeka

Že več let preizkušeno in od prvih zdravnikov priporočeno živilo za odrasle in otroke pri slabi prebavi, šibkosti in pomanjkanju teka. Jako lahko zavžitno okrepčilo za rekonvalescente. Pripravi se lahko na katerikoli način in pospešuje tek in prebavo.

Steckenpferd

lilijno mlečnato milo

od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen na Labi ostane nedosegljivo prej in alej v svoji učinkovitosti proti pegam in je neizogibno potrebno za umno negovanje kože in lepote. To spričujejo priznalna pisma, ki nam dohajajo vsak dan. Dobiva se po 80 vin. v lekarnah, mirodilnicah in trgovinah s parfumi. Ravno tako izkušana je lilijna krema »Manera«, ki ohrani damam čudovito nežne roke. Dobiva se v tubah po 70 vin. povsod.

Upravi umobolnice v Sašle v Italiji je nakazal dež. odbor 684 ital. lir za bolniške stroške, povzročene po naših deželanih v I. četrtletju 1913.

Plonir Simon Žnider. — Simon Žnider se imenuje oni pionir, ki je rešil življenje svojemu tovarišu ali plačal rešitev s svojim življenjem. Doma je iz Cirkovcev. Vsak, kdor je čutil o poživovalnem činu pogumnega plonirja, je sočustvoval in obžaloval vrliga mladeniča, ki je moral v zgodnji grob, da je rešil drugega pred grobom. Pogreb je bil lep; šli so za pogrebom oficirji vseh vrst vojaštva v Gorici. Žnider je rešil tovariša smrti v Soči, ali sam se je bil zapletel in ni mogel iz vode. Časten mu spomin!

Mestni blagajni v Trstu je deželni odbor nakazal znesek 7123 K 74 v za bolniške stroške, povzročene v mestni bolnišnici v Trstu po deželanih Goriško-Gradiščanske meseca oktobra 1912. V isti namen za mesec november 1912. znesek 6547 K 56 v.

Nogometna tekma v Ljubljani. — Ilirija: Jugoslavija. — Včeraj popoldne se je vršila v Ljubljani na travniku pod Tivolijem nogometna tekma med ljubljansko Ilirijo in goriško Jugoslavijo. Kakor poroča »Dan«, je nastopilo drugo moštvo Ilirije po večini možje male postave, zato pa urni in obratni. Goričani so nastopili s 5 možmi rezerve. Pri Goričanih so se izkazali napadalci in vedno sigurni golman. Občinstvo je bilo zadovoljno in je delilo spretnim igralcem zasluženo priznanje. Po igri je bil sestanek pri »Novem svetu« na kar so se Goričani odpeljali domov.

Življenje Jezusa v Central Bio si je ogledalo dosedaj že prav mnogo ljudi. Splošna sodba je, da so slike lepe in poučne vsebine. Kdor ni še obiskal predstave, naj to napravi čimprej. Nikomur ne žal, ako se pomoti v kinematografu dobro urico. Videl bo vse ono, kar je že nekoč bral in se učil v slikah.

Film bo videti do prihodnje nedelje. Da bo obisk omogočen vsakemu, znižala se je cena I. sedež na 50 v, II. na 40 v, III. 30 v.

Črnogoro in albansko obal predstavlja nov zemljevid, ki ga je izdala znana založba G. Freytag in Berndt na Dunaju VII. Schottenfeldgasse 62. Obsega ozemlje Črnogore do Drača, Albanijo do Ipeka na vzhodu, Novipazar, Srbijo do Užiče, Bosno in Hercegovino do Sarajeva in Mostarja. Zaris po poslaniški konferenci predlagane severne meje Albanije spopolnjuje lepo delo.

Izgnan je iz Gorice Luka Lasič iz Vrtojbe; ker se je zopet vrnil, je obsojen na mesec dni strogega zopora. Iz istega vzroka sta bila obsojena Al. Štrukelj s Tolminskega na tri tedne in Neža Bremec na 4 tedne strogega zopora s posti.

Kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu priredi mednarodno dirko 20. julija 1913. in veselico. Vabila in pravila za dirko se določijo društvom pravočasno. Odbor.

Domača politika.

Za magistratove juriste. — Dunajski mestni svet je zavrnil neko volilno reklamacijo, češ, da je domovinski list, na katerega se je deloma opirala, pisan v češkem jeziku in vsled tega ni izkazano domovinstvo reklamanta. Pretekli mesec se je pečala upravna sodnija s pritožbo prezrtega volilca in ji ugodila iz sledečih razlogov: Volilno reklamacijsko postopanje je oficijoznega značaja, t. j. oblast mora sama uradoma preiskati položaj, naslanja se na navedbe strank. To načelo je omejeno le v toliko, v kolikor rok za rešitev reklamacij ne dopušča, da reklamacijska oblast reši sporna preudicijska vprašanja, ki jih bi sicer morale rešiti druge oblasti po dolgotrajnem postopanju. Po dunajskem mestnem statutu je rešiti reklamacije v 10 dneh. Ta čas si je komisija lahko sama oskrbela uraden prevod domovinskega lista. — Pri rešitvi reklamacij se je goriški municipij postavil na ravno nasprotno stališče. Kjer ni bila reklamaciji priložena uradna listina (n. pr. davčni izkaz), jo je a limine zavrnil, češ, da imajo stranke vse izkaze same poskrbeti, uradoma da torej municipij nima poizvedeti ničesar in če mu tudi leže pripomočki za poizvedbe pred nosom. C. k. profesor n. pr. je bil reklamiran, zavrnil so ga, češ, da ni izkazal, da je avstrijski

državljan. Drugega zopet, ker ni priložil davčnega izkaza, daši imá municipij za sestavo imenikov v roki uradne izkaze c. k. davkarije. In končno, čemu pa imamo na municipiju takozvani statistično-anagrafski urad, ki ljudi nadleguje s samolaškimi pozivi, da mu prineso svoje dokumente? Potem pa v reklamaciji trdiš, da si avstrijski državljan in isti municipij, ki si mu vse to v njegovem statističnem uradu izkazal, je tako nesramen, da ti reklamacijo zavrne, ker kaže ne ve, ali si avstrijski državljan. Priporočamo torej dr. Pinačiču in tovarišem, naj si prečitajo sodbo upravne sodnije, da je reklamacijsko postopanje oficijozno t. j. municipij mora, če so dvomi, sam poizvedeti uradoma pri raznih oblastih, ki se mu tekom rešitvenega roka dostopne, vse, kar potrebuje! Morda prizadetim potem prisveti luč spoznanja, zakaj avtonomija našega mesta jemlje vrag. Morda potem sprevidijo, da so temu krivi sami, ker jo sistematično zlorabljajo v jasnem nasprotju z zakonom.

Laški liberalci še vedno niso izgubili upanja za kompromis z laškimi klerikalci gledé na letošnje deželnozborske volitve; dasi se je v javnosti že trdilo, da je kompromis razbit. Tostvarni pogovori so v zvezi tudi z občinskimi volitvami v Gorici. Laški liberalci pravijo, da treba rešiti italijanstvo; zato je potreben kompromis. Laški klerikalci premišlujejo in ugibajo...

Narodna obramba.

Knjižica »Branibor slovenski mladini« izvrstno deluje in širi ogenj svetega navdušenja za naše narodne vzore. Povsod, kjer bijejo srca za Slovenstvo in Slovanstvo, je dobro došla. Ponekod so bili mahoma razprodani vsi izvodi, kolikor jih je bilo tankaj na razpolago; tako n. pr. v Dutovljah, kjer se je na veselici C. M. v eni uri izvelo sto zvezkov. Knjižica, ki stane samo 20 vin., se naroča pod naslovom: Društvo Branibor v Ljubljani.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala g. a. Marija Muha, Lokev na Krasu K 222 in sicer 200 K rodbine Muha v spomin pok. očetu, K 20 g. I. M. mesto venca na krsto pok. Antona Muha, K 2 g. M. M. za kitico povesti g. Lamurskega.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca aprila 1913. l. sledeči promet i. s. I. Prejemki. A. Redni prejemki. 1. Prispevki iz nabiralnikov K 667'76. 2. Prispevki podružnic i. s. Kranjska K 859'60; Štajerska K 563'72; Primorska K 1.011'64. Skupaj K 2.434'96. 3. Redni prispevki K 4.827'52. Skupaj K 7.930'24. B. Izredni prispevki. 4. Prispevki za obrambni sklad K 699'10. Skupaj K 8.629'34. — II. Izdatki. A. Redni izdatki. 1. Plače remun. učit. osebju, razni računi i. t. d. K 11.668'19. B. Izredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad K 699'10. Skupaj K 12.367'29. Torej primanjkljaja K 3.737'95.

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Prosveta.

Operetni večer gospodične R. Talerjeve v Gorici. — Dne 17. maja, (v soboto zvečer) priredi gospodična Rezika Talerjeva operetna pevka in subretka, pod vodstvom gosp. A. Danila, režiserja in igralca slov. gled. operetni večer s sledečimi programom: 1. Liszt: Pesem, Mignon; 2. Puccini: Arija iz opere »Madame Butterfly«; 3. Etb. Kristan: Krvavi ples. Prednaša A. Danilo. Premor. 4. Lehar: Pesem »Angellé«; 5. Pick-nick: pesem Juliette; 6. Strauss: Pesem »Saffi« iz operete »Cigan baron«; 7. Offenbach: Arija iz operete »Lepa Helena«. — Premor. 8. Ustreliti se hoče. Veseloigra v enem dejanju. Spisala Zagorka. Preložil A. Danilo. Igró vodi A. Danilo. Osebe: Mirko Levičnik, zdravnik, A. Danilo, Zora, njegova mlada ženica, R. Talerjeva. Godi se v Ljubljani-23. marca t. l. Pri glasovirju gosp. C. Eržen.

Književnost.

Andrej Černišev. Zgodovinski roman. Češki spisal Julius Zeyer, poslovenil Stanko Svetina (»Slovenska knjižnica« snopič 187.—191.) V založbi

Goriške Tiskarne A. Gabršček. Str. 304. cena K 2. — O slavni ruski carici Katarini II. in njeni dobi je nakopičenih nešteto spisov v raznih evropskih jezikih, ali ni-jeden ne zgrabi duše čitatelja tako sijno, kakor češki roman iz peresa Julija Zeyerja. — Andrej Černišev je junak romana, ki je postal ljubljenec visoke knjezne Katarine, a je moral zaradi svoje ljubezni neizmerno trpeti. — In ko je prišel trenotek, da bi užival polno srečo poleg nove carice Katarine II. ne le kot srečni ljubimec, marveč kot njen soprog in car, je moral umreti z možem v srcu, ki mu ga je zabolila v ječi nesrečna, zblaznela mati. — Kdor začne čitati, ne odloži knjige iz rok do konca. — Vsi zgodovinski dogodki so opisani verno po resničnih virih, tako umor carja Petra, umor zaprtega carjeviča Ivana, dvorsko življenje za prejšnje carice Elizabete itd. Zaključujemo s pripomnjo, da bo »Andrej Černišev« zopet ena, tistih knjig, ki se hipoma razširjajo med ljudstvo in po kateri se bo nekaj časa naj-več povpraševalo.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Ptiskovice. — V nedeljo je bila pri nas prva veselica C. M. D. Obnesla se je dobro. Obiskali so nas tudi iz Gabrovice in še od drugod. Pevci in igralci so rešili dobro svojo nalogo. Dohodkov veselice je K 95'50.

Iz goriške okolice.

Županstvo Šempeter je pozval dež. odbor, da predloži zahtevo glede prispevanja za »npravnavo Vrtojbe« še poslednjič starešinstvu v sklepanje v smislu navstevov deželnega odbora, ker bi moralo to vprašanje v nasprotjem slučaju zaspati vsled protivnega stališča krajevnih činiteljev, ki bi jim naprava služila. Županstvu Vrtojba pa se je naročilo, da odgovori na sličen odlok deželnega odbora glede tega vprašanja.

Iz aidonskega okraja.

Županstvu Lokavec je nasvetoval deželni odbor, da napravi vse potrebne korekture v syrhu, da se zgradi kapnica pri cerkvi v tamkašnji občini, predloži naj zahtevo starešinstvu v pretres, ki naj sklene kriti vse stroške, ki ostanejo po odbitku eventualne državne in deželne podpore, in vzdrževati izgotovljeno delo.

Iz kobariškega okraja.

Čitalnica v Kobaridu priredi s sodelovanjem gojencev c. kr. moškega učiteljišča v nedeljo dne 18. t. m. v hotelu Devetak koncert v prid Dijaški kuhinji. Začetek ob 8 1/2 zvečer.

Iz tolminskega okraja.

Rokodelsko bralno društvo v Tolminu priredi s sodelovanjem gojencev c. kr. moškega učiteljišča v Gorici v soboto dne 17. t. m. v gledališki dvorani koncert v prid Dijaški kuhinji. Začetek ob 8. uri zvečer.

Iz kanalskega okraja.

Županstvu Avče je nasvetoval dež. odbor, da naj naprosi »stalno komisijo za uravnava Soče in njenih pritokov«, da se sprejme v program splošne uravnave Soče tudi uravnava hudournika Avšček.

Pevsko društvo »Lipa« v Plavah je imelo dne 22. aprila t. l. občni zbor, na katerem je bil izvoljen predsednikom Jožef Krašček, podpredsednikom pa Janez Križnič. V vrsto odbornikov: gg. France Gabrijelčič tajnik, Alojzij Krašček blagajnik, Anton Simčič, Alojzij Drnovšek, Marija Drnovšek, Katarina Križnič. Namestnik: Janez Tinta. — Društvo je zgubilo mnogo članov, kateri so šli k vojakom, a sedaj na delo!

Kmetško izobraževalno društvo »Zarja v Ložicah« bo imelo 25. t. m. v društvenih prostorih in sicer ob 3. pop. občni zbor. V slučaju nesklepčnosti eno uro pozneje ob vsaki udeležbi.

Sokolski vestnik.

Zlet I. okrožja Goriške Sokolske Župe se bode vršil dne 25. maja v Črnicah. Predpriprave za zlet so v polnem tiru in članstvo I. okrožja hoče pokazati, da je čez zimo pridno vršilo svojo dolžnost v telovadnicah. Vse prijatelje Sokolstva opozarjamo, da prihite ta dan v prijazne Črniče, kjer bodo imeli vsestranskega vžitka dovolj. Na zdar! Odbor.

Gospodarske vesti.

5-tedenski kmetijski nadaljevalni tečaj za 20 učiteljev slov. in 20 ital. narodnosti se bodo vršili letos od 21. jul. do 23. avgusta na kmet. šolah v Gorici. Prošnje na okr. šolske svete do 16. t. m.

Električni poizkusi v poljedelstvu. — Na nekem posestvu v Pragi se že dalj časa vrše poizkusi z električnim ožarjanjem enega dela polja. Pokazalo se je, da je dala ožarjana njiva polovico več pridelka nego sosedna neožarjana, ki je bila sicer popolnoma enako gnojena in obdelana, kakor prva. Ožarjanje se vrši s pomočjo žične mreže, skozi katero je napeljan močno napet električni tok. Mreža je napeljana več metrov visoko nad zemljo, tako da ne ovira dela. Ožarjanje se vrši le po nekaj ur na dan in samo ob hladnem suhem vremenu.

Posojil za tri milijarde. — Poročajo, da v kratkem se izvrši posojil za tri milijarde. Bulgarija je potrosila za vojno 700 milijonov, Srbija potrebuje 300 milijonov za železnice; Črnagora tudi dobi denar od velevlasti. Pomaga se bo denarno tudi Turčiji. Najnovije vojaške odredbe Avstrije bodo zahtevale tako nad pol milijarde najmanj. Koliko pa potrebujejo druge države?

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi 22. junija t. l. ob priliki svoje petletnice veliko veselico združeno s plesom in javno tombolo. Vsa cenj. društva v Gorici in okolici so naprosena, da ne priredé ta dan drugih veselice.

Razne vesti.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi si je izvolilo na rednem občnem zboru dne 30. aprila 1913. sledeči odbor. Predsednik: Zvonimir Janežič, stud. iur. arhivar in tajnik; Franc Vodopivec, cand. geod., blagajnik; Mirko Gorišek, stud. iur., gospodar in knjižničar; Ivan Pahor, stud. abk., preglednika; Ivan Merslavič, cand. iur., Juro Korent, cand. iur.

Dalje na 4. strani.

: Iv. Felberbaum - Gorica :

Corso Gius. Verdi 11. - Via Caserma 15.

Za birmo! VELIKA IZBIRA Za birmo!

oblek - srajc - ovratnikov - zaorznic

----- majc - nogavc itd. -----

po zelo nizki ceni.

Filijalka: Via Carducci 17. (Hiša Orzan).

Atad. društvo slov. agronomov
 »Kras« na Dunaju je izvolilo na I. rednem obnem zboru 28. pr. m. sledeči odbor za poljetni tečaj: Predsednik: Mikuz Franc poljedelec, podpredsednik: Sprynar Erih gozdar, tajnik: Sušteršič Mirko gozdar, blagajnik: Suparič Ivan poljedelec, knjižničar: Strel Mirko gozdar, gospodar Dolgan Franc gozdar, preglednika: Kropivšek Franc poljedelec, Kutin Friderik kut. teh., namestnika: Ferlinc Bogdan poljedelec, Miklavčič Franc gozdar.

Kako se spozna ur. tje slepiča? — Znaki te nevarne bolezni so pred vsem: 1. nenadna bolečina v spodnjem delu na desni strani trebuha med popkom in kolkom; 2. nenavadna vročina; 3. slabost in bljuvanje; 4. na spodnji del desnega trebuha omejena napetost trebušnih žilic, da se čuti trebuh trd kakor deska. Če se pojavijo ti znaki, tedaj naj gre bolnik takoj k zdravniku.

Slovensko planinsko društvo je imelo dne 30. aprila v Ljubljani občni zbor. Članov je bilo lani 3317, podružnic 24. — Dohodkov je bilo 76.912 K-77 v, izdatkov 75.943 K-28 v. Društvo ima 114.053 K-88 v čistega imetja. Lani je nakupilo hotel »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru, ki se otvori ta mesec.

Nesreča na bulgarski železnici. — Dne 11. t. m. zjutraj je tekel bulgarski vojaški vlak po železnici proti Drami; kar se je na vlak pokvarilo nekaj sklepov in vlak je tekel po strmini proti kraju Buk, kjer je zadel v drug vlak, poln vojakov. 150 vojakov je mrtvih, 200 ranjenih.

Na otoku Rodosu so Italijani prešteli prebivalstvo. Turkov je 4890, Židov 4290, Grkov 4246; Katoliške vere prebivalcev je 318. Prebivalstva vsega skupaj 13.744.

Otrok padel iz tretjega nadstropja. — V Trstu v ulici Skiapareli je padel iz tretjega nadstropja hiše št. 8. štiriletni sinček Robert družine Retičeve. Ko je mati stopila v kuhinjo, je otrok splezal na okno in padel na cesto. Pol ure po padcu je umrl.

Nesreča ali samomor? — V Trstu v ulici Caserma so našli na dvorišču hiše št. 8. mrtvega okoli 60 let starega Josipa Petelina iz Turjaka doma; uslužben je bil v neki zalogi piva. Sodi se, da je pomočnik je prišel domov slonel na oknu svojega stanovanja v četrtem nadstropju ter padel dol. Izključen ni samomor.

Bulgarski metropolit in bulgarski oficirji proti srbski upravi. — »Zeit« poroča iz Beograda, da je bulgarski metropolit Dionizios hujškal prebivalce v Kumano-vevem proti srbski upravi ter da so v Pri-lepu bulgarski oficirji delali isto. Metropolit je tudi ustanavljal »bande« proti Srbom in baje vse to priznal, ko je bil aretiran. Če je le res!

Osem Bošnjakov turške vere je odneslo Srbkinjo, jo zlorabilo in vrglo v vodo. — V okolici Krupe je osem mladih Turkov ugrabilo zaročenko nekega Srba, 18 letno deklet, ter jo odvedlo v gozd in jo zlorabilo; nato so jo vrgli v vodo, iz katere so potegnili njeno truplo. Vseh osem turških zločincev so ujeli in djali pod ključ.

Zopet aretacije, nova razkritja v Pulju. — V Rovinj v zapore so pripeljali v avtomobilu onega Tomaža Galante, bivšega občinskega uradnika v Pulju, ki je bil glavni obtoženec v znani kazenski pravdi proti raznim bivšim občinskim uradnikom iz Pulja radi poverbe in goljušnje. Baje so prišla na dan nova razkritja in je pričakovati še več aretacij.

Proti jetiki. — Svoj čas je prišla iz Amerike vest, da je najdeno sredstvo proti jetiki, ki bo pomagalo, kakor vse kaže, proti tej neizprosni bolezni. Sanitetna oblast v Newjorku pa je sedaj izjavila, da zdravljenje jetike, kakor je predlagal dr. Friedman, ne zasluži nobenega zaupanja; torej ni res, da bi bilo dobljeno sigurno sredstvo proti jetiki.

Iz Skadra. — Koliko ima Skader prebivalcev. Kako se razdeljeni po narodnosti in veri? Tega doslej ni vedel nihče. Tur-

čija je podajala o svojih krajih čisto napačne podatke; najraje je navedla dvakrat toliko prebivalstva za kakšno mesto nego ga je v resnici, samo da bi se zdelo Turčija velika in močna. O Skadru so rekli, da ima celo 80.000 duš. Ali sedaj trdijo poznavalci Skadra, da mora imeti mesto 40—50.000 duš. Dve tretjini prebivalstva ste turške vere; ena tretjina je katoliška; pravoslavni jih malo. Ali mnogi opisovalci Skadra so trdili, da je Skader po večini katoliške vere. To pa radi tega, ker je med katoliki obilo inteligence, katoliške žene pošiljajo svoje otroke v šole in se večkrat pokažejo na ulici kot Turkimje; po javnih lokalih in trgih se vidi po večini katolike, ki so vzdržujoč živeli v Skadru.

Radi psa. — Na nemško poslaništvo v Parizu je došlo pred tednom pismo, v katerem je bilo povedano, da je bila nemška podanica Margarita Janikovska, stanujoča blizu Dunkerque, zaničevana in trpinčena radi svoje narodnosti. Nemški poslanik je sporočil to v Berlin in izposloval v Parizu strogo preiskavo. In kaj je bilo? Nemška frajla s slovanskim imenom Jankovska je pometala pred svojo hišo, prišel je pes in ravno na pometenem kraju zadostil svoji telesni potrebi. Frajla Jankovska je zapodila psa z metlo, ta je tekel v nasprotno vožo, od tam ga pa je zapodila gospodinja Francozinja; ubogi pes je parkrat tekel sem in tje, nabralo se je precej ljudi in nekdo je prijel Nemko in jo menda malce osuval, naj pusti psa na miru. Iz tega vsakdanjega slučaja je bilo razburjeno nemško poslaništvo v Parizu in nemška vlada v Berlinu.

Ruskega oficirja ustrelil avstrijski vojak. — Iz Podvoloczyske ob poljsko-ruski meji poročajo: Ponoči na železniškem mestu na meji je avstrijski vojak na straži z bajonetom večkrat zabodel nekega ruskega oficirja, oficir je padel mrtev na tla. Na ruski strani namreč je šlo ob mostu par oficirjev. Eden teh je rekel, da stavi, da se mu posreči približati se avstrijskemu vojaku in mu iztrgati puško. Ruski oficir je šel na most in ko se je približal vojaku, se je zagnal nanj, da mu iztrže puško. Vojak pa ga je z bajonetom zabodel. Z življenjem je plačal ruski oficir svoj bedasti poskus.

Turčija prodaja trge in poslopja. — Turčiji gre trda za denar. Zato prodaja, kar ima. Turška vlada je prodala orožni trg v Takimu in borzno poslopje v Galati za 400.000 turških lir. Vršijo se baje tudi pogajanja za prodajo trga velike artilerijske šole in arzenala ob Zlatem rogu.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
 Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. I. Fabčić).
 Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

- IORUBIN CASILE -

Stoletno zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s

N. Casile. konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (šilinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zdrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfeti Casile K 4—

Iorubin Casile, najboljšo protisifilitično in pozitivno kriticilno sredstvo, ki se uporablja s uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, iehias, vnetju zlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojivalec urinov kislina itd. — Steklenica Iorubina Casile K 350.

Vbriganec Casile zdravi beli tok, akutno in kronično katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbriganca Casile K 350.

Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor s obratno pošto zastoj in z vsvo rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti in Tromba. 6-1

Na prodaj ima!

Domači brinovec, hrušovec, melisovec ter prazna sode od žganja od 50—600 litrov. Nadalje 4 kočije in 1 landaver od 4 0—1200 kron. V najem oddam trgovino z mešanim blagom tik Ljubljane. Jako pripraven prostor za prodajo vina na debelo.

F. CUEK, destilator — Kamnik (Kranjsko). 165-2

ODLIKOVANO

MIZARSTVO

: z električnim mehaničnim obratom :

ANT. ČERNIGOJ

Gorica, Tržaška cesta št. 18.

Izdeluje: vsa stavbena dela, okna, vrata, podove. . . . .
 Zaloga pohištva omare, mize, postelje, stolice, okvirje, blazine in šuste. . . . .
 Zaloga: Strugarskih in rezbarskih izdelkov. . . . .

Prvo primorsko stavbeno in kamnoseško podjetje

ALOJZIJ TAVČAR v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune, cenilne za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela.

Cene zmerne.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
 Račun poštne hranilnice štov. 937.315.

Na obnem zboru dne 28. aprila 1912. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Vlaga teljem se na razpolago hišni hranilnici.

Z zvišanjem obresti hranilnih vlog vsled splošnega podražanja denarja, višati so se morale sorazmerno tudi dosežanje 5%, oz. 6% obresti od posojil.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1911. s 6%.

Stanje 31. dec. 1911.: Zadrugnikov 1863 z deleži v znesku 70.910 kron. — Hranilne vloge: 1.103.254-98. — Posojila: 1.068.002—. — Rezervni zaklad: 100.451-56. — Vrednost hiš: 389 538-29.

Kupujte samo dvokolesa „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bolidi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini Kadilci!

Kislo vodo, ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da ne le ne uhaja ogljikova kislina, oglikovokisel prirok. Sedaj lahko tekmuje Tolstovrška slatina z vsemi najboljšimi kislimi vodami, ker čvrsto muzira in ima zelo rezež okus ter ostane tudi čista in dobra. Navočite in prepišite se. Po sledeči znižani ceni: 25 steklenicami 1/2 l 5 K, 25 stekl. 1/2 l 9 K, 50 stekl. 1/2 l 9 K, 50 stekl. 1/2 l 11 K z zabojem in stekl. vred po povzjetju. — Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najnižji ceni v polnitev. — Tolstovrška slatina naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker jesedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higijenskih razstavah. — Del čistega dobička gre v narodno namene. — Naroča se pri podjetju Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško. — Kupi se vsaka množina 1 1/2 l steklenic.

Abstinenca! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled prijetnega okusa nadomečja vsako drugo pijačo! **Poskusite! Boste hvallili!**